

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการขายข้าวให้กับสหกรณ์
การเกษตร : กรณีศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย นายสมบัติ ชลาชนนาวิน **ปริญญา ศศ.ม.** (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา)

กรรมการที่ปรึกษา ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ ประธานกรรมการ

อาจารย์นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ กรรมการ

อาจารย์เชษฐา จักรไชย กรรมการ

สถาบันราชภัฏมหาสารคาม 2545

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการขายข้าวให้กับสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกาฬสินธุ์ และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกเกษตรกรในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 400 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ 0.95 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย และการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ด้วยการใช้วิธีวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการขายข้าวให้กับสหกรณ์การเกษตร

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 66.00 อายุระหว่าง 26-36 ปี ร้อยละ 65.20 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 48.50 มีพื้นที่ทำกิน

ขนาดใหญ่ ร้อยละ 34.20 มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ร้อยละ 88.20 เป็นสมาชิกสหกรณ์ การเกษตร 1-5 ปี ร้อยละ 37.50 มีรายได้ไม่น้อยกว่า 20,001 บาทต่อปี ร้อยละ 37.50 มีระยะทางจากบ้านถึงสำนักงาน 1-5 กิโลเมตร ร้อยละ 32.00 ติดต่อกับสหกรณ์ในรอบปี 1-2 ครั้ง ร้อยละ 52.20 มีหนี้เงินกู้ยืมอยู่ระหว่าง 20,001-40,000 บาท ร้อยละ 19.20 เคยได้รับรางวัลร้อยละ 23.70 เคยได้รับการติดต่อพูดคุยหรือปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ หรือกรรมการสหกรณ์ ร้อยละ 93.80 ได้รับเยี่ยมเยียนหรือดูงาน ร้อยละ 46.00 เคยได้รับ เอกสารใบแจ้งข่าวหรือส่งข่าว ร้อยละ 86.50 เคยรับหนังสือแจ้งราคาซื้อผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 33.00 เคยได้อ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 67.50 และเคยฟัง วิทยุหรือดูโทรทัศน์ ร้อยละ 78.00

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการขายข้าวของสมาชิกให้กับสหกรณ์ การเกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่ทำกิน รางวัลที่ได้รับ การรับข่าวสารประชาสัมพันธ์ ความรู้ ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์ ความคาดหวังประโยชน์จากสหกรณ์ และเจตคติที่มีต่อสหกรณ์ โดยตัวแปรอิสระทั้งหมด สามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรในตัวแปรตามได้ร้อยละ 91.85

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ คือ ควรกำหนดราคาการรับซื้อที่ชัดเจนก่อนฤดูการเพาะปลูก จำนวน 102 คน ควรหักชำระ หนี้เงินกู้จากการจำหน่ายผลผลิตข้าวได้ เพื่อลดขั้นตอนซ้ำซ้อน จำนวน 98 คน ควรมีอัตรา บันผลค่าหุ้นเพิ่มมากขึ้นกว่าปัจจุบัน จำนวน 90 คน ควรมีการปันผลทุกปี จำนวน 71 คน ควรจ้างแรงงานแบกกระสอบข้าวลงจากรถยนต์ที่สมาชิกบรรทุกมาจำหน่ายแก่สหกรณ์ จำนวน 82 คน ควรกำหนดโครงการถาวรในการประกันราคาผลผลิตข้าว จำนวน 94 คน และ คณะกรรมการควรประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานสหกรณ์แก่สมาชิกในรูปหนังสือแจ้ง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 72 คน

Title: Factors Affecting Members' Participation in Rice Sales to Agricultural Co-operatives: a Case Study of Kalasin Province.

Author: Mr. Sombat Chalayonnawin Degree: M.A. (Social Sciences for Development)

Advisors: Dr. Rungsun Singhalert	Chairperson
Ms. Narumon Inprasit	Committee
Mr. Chetta Jakchai	Committee

Rajabhat Institute Mahasarakham, 2002

ABSTRACT

This research aimed at studying 1) general demographic data regarding members of agricultural co-operatives in Kalasin Province, 2) factors affecting members' participation in rice sales to agricultural co-operatives in Kalasin, and 3) members' opinions and suggestions regarding the operations of agricultural co-operatives in Kalasin Province. Subjects for the study were 400 members of agricultural co-operatives selected through a multi-staged random sampling. The instrument used for collecting data was a researcher-constructed questionnaire with .95 reliability. Data were analyzed by using the SPSS for Windows. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, and multiple regression analysis with all variables assigned to the equation, to determine factors affecting members' participation in rice sales to agricultural co-operatives.

Findings of the study were as follow :

1.Regarding general demographic data, it was found that 66.00 % of subjects were male, 65.20 % were 26-36 years old. 48.50 % finished elementary education, 34.20 % had access to large-sized lands for agriculture, 88.20 % had their owned lands, 37.50 % had been members of agricultural co-operatives for 1-5 years, 37.50 % had income below 20001 baht per year, 32.00 % traveled less than

1-5 kilometers from home to co-ops offices. 52.20 % had 1-2 contacts with agricultural co-operative offices per year, 19.20 % had 2001-40,000 baht loans, 23.70 % had received awards, 93.80 % had consulted agricultural co-operatives officials, 46.00 % were sites of visits and study tours, 86.50 % received information leaflets or newsletters, 33.00 % received letters informing farm product prices, 67.50 % received information from newspapers, journals, or other printed materials and 78.00 % from radios or television.

2. Factors or variables significantly affecting public participation in rice sales at the 0.05 level were educational level, size of land for agricultural utilization, awards received, information received through media, knowledge and understanding of co-operatives principles, expectation for benefits from co-operatives, and attitudes towards co-operatives. All the independent variables could predict the dependent variables at 91.85 %.

3. Opinions and suggestions of members regarding operation of agricultural co-operatives were as follow : sale prices be clearly determined prior to harvesting season(102 members), loans be deducted from product sales (98 members), dividend payments for shares be increased (90 members), dividends be paid to members annually (71 members), labor be provided to facilitate unloading rice sacks at time of sales (82 members), permanent projects for insuring rice prices be set up (94 members), and public relations regarding operation of agricultural co-operatives in the form of monthly newsletters be issued, at least once a month, to members by agricultural co-operatives committees (72 members).